

Húsnæðis-, mannvirkja- og skipulagsstofnun (HMS)
Jón Smári Jónsson
Borgartúni 21
105 Reykjavík

10. júní 2026
202605-0045/Á.G.

Efni: Umsögn - Mat á umhverfisáhrifum - Breyting á Breiðdalslínu 1 í Dýrafirði - Húsnæðis-, mannvirkja- og skipulagsstofnun (HMS).

Vísað er til erindis skipulags- og byggingarfulltrúa Húsnæðis-, mannvirkja- og skipulagsstofnunar (HMS) er barst 13. maí þar sem óskað er umsagnar Náttúruverndarstofnunar á tilkynningu til ákvörðunar um matsskyldu vegna breytingar á Breiðdalslínu 1 í Dýrafirði.

Svæði á Náttúruminjaskrá

Eins og fram kemur í greinargerð er framkvæmdasvæðið innan svæðis á Náttúruminjaskrá (nr. 11, Skaginn milli Arnarfjarðar og Dýrafjarðar), og nærliggjandi er annað svæði á Náttúruminjaskrá (nr. 312, Ketilseyri í Dýrafirði). Þá er ströndin og fjaran í Dýrafirði hluti af tillögum Náttúrufræðistofnunar að B-hluta náttúruminjaskrár, þ.e. Dýrafjörður, sem tilnefndur er vegna fjöruvistgerða en hefur ekki enn verið friðaður.

Náttúruverndarstofnun vekur athygli á að í greinargerð vantar upplýsingar um hvaða aðgerðir verði sérstaklega farnar til að tryggja að tillagan hafi ekki neikvæð áhrif á verndargildi svæðanna á náttúruminjaskrá. Stofnunin telur mikilvægt að slíkar aðgerðir verði skilgreindar áður en lengra er haldið, enda sé nokkur óvissa um áhrif framkvæmdarinnar á þessi svæði.

Votlendi

Í greinargerð kemur fram að innan framkvæmdasvæðisins sé votlendi sem nýtur sérstakrar verndar samkvæmt 61. gr. laga nr. 60/2013 um náttúruvernd. Náttúruverndarstofnun leggur áherslu á að votlendi sem nýtur sérstakrar verndar verði kortlagt í tillögunni og að fram komi hvaða leiðir verði farnar til að forðast rask á votlendum, sbr. 61. gr. laganna, og hvaða valkostir hafi verið skoðaðir.

Ef tillagan gerir ráð fyrir röskun á votlendi þarf að rökstyðja þá ákvörðun og gera grein fyrir öðrum valkostum sem skoðaðir hafa verið og ástæðum þess að þeir voru ekki valdir. Í greinargerð er tekið fram að votlendið sé að hluta til raskað. Náttúruverndarstofnun áréttar að röskun á svæðum sem njóta sérstakrar verndar rýrir ekki verndargildi þeirra samkvæmt lögum.

Votlendi stærra en 20.000 m² nýtur verndar óháð ástandi. Stofnunin bendir framkvæmdaraðila á að rannsaka votlendið nánar til að meta stöðu þess.

Framkvæmdarleyfi

Stofnunin bendir á að skylt sé að afla framkvæmdaleyfis, eða eftir atvikum byggingarleyfis, vegna allra framkvæmda sem fela í sér röskun á svæðum sem njóta sérstakrar verndar, sbr. skipulagslög og lög um mannvirki. Tryggja þarf að tekið sé til ítarlegrar skoðunar hvort skilyrði laganna séu uppfyllt.

Við mat á leyfisumsókn ber að vega saman mikilvægi náttúruminjanna og hagsmuni af fyrirhugaðri framkvæmd. Við matið skal litið til verndarmarkmiða 2. og 3. gr. laga nr. 60/2013 um náttúruvernd, auk þess sem tekið skal mið af mikilvægi og sérstöðu minjanna í íslensku og alþjóðlegu samhengi, sbr. 3. og 4. mgr. 61. gr. laganna.

Ákveði leyfisveitandi að veita leyfi þrátt fyrir framangreint skal hann, með vísan til 5. mgr. 61. gr. laganna, rökstyðja þá ákvörðun sérstaklega og gera grein fyrir öðrum valkostum sem skoðaðir hafa verið og ástæðum þess að þeir voru ekki valdir. Einnig skal gera grein fyrir fyrirhuguðum mótvægisáðgerðum og mögulegri endurheimt náttúruverðmæta þegar það á við. Afrit af útgefnu leyfi skal sent Náttúruverndarstofnun, sbr. 6. mgr. ákvæðisins.

Leyfisveitanda er jafnframt heimilt að binda leyfi þeim skilyrðum sem nauðsynleg eru til að draga úr áhrifum framkvæmdarinnar á þau náttúruyfyrirbæri sem verða fyrir röskun.

Vistgerðir

Í greinargerð með tillögunni er farið yfir þær vistgerðir sem finnast á framkvæmdasvæðinu. Þar ber helst að nefna Starfsmýravist (L8.9) og Lyngmóavist á láglendi (L10.8). Náttúruverndarstofnun bendir á að fyrrnefnda vistgerðin hafi mjög hátt verndargildi og hin síðarnefnda hátt verndargildi. Báðar eru á lista Bernarsamningsins frá 2014 yfir vistgerðir sem þarfnast verndar.

Stofnunin telur að tilhögun framkvæmdarinnar og mótvægisáðgerðir séu ekki nægilega skýrar hvað varðar lágmörkun áhrifa á þessar vistgerðir. Þar sem nákvæmni vistgerðarkortlagningar er takmörkunum háð telur stofnunin mikilvægt að vistgerðir verði kortlagðar á vettvangi til að fá fullnægjandi mynd af stöðu þeirra. Slík kortlagning telst jafnframt mótvægisáðgerð þar sem hún gerir kleift að haga framkvæmdum þannig að lágmarka neikvæð áhrif.

Í greinargerð er fjallað um afturkræfni framkvæmdarinnar, m.a. varðandi gróðurfar og vistgerðir. Þar er haldið fram að framkvæmdin sé nánast að öllu leyti afturkræf með því að fjarlægja möstrin og laga til vegaslóða. Náttúruverndarstofnun vekur athygli á að steyphtar undirstöður mastra standa eftir og telur ekki nægilega vel gerð grein fyrir því hversu afturkræfar þær eru.

Fuglalíf

Í greinargerð, kafla 4.2.2, er fjallað um fuglalíf svæðisins og vísað til rannsókna sem unnar voru í tengslum við mat á umhverfisáhrifum Dýrafjarðaganga (2008) og vetrartalninga Náttúrustofu Vestfjarða (2023). Náttúrustofa Vestfjarða kemst að þeirri niðurstöðu að meðal varptegunda á innanverðum Dýrafirði sé óðinshani, sem er í yfirvofandi hættu samkvæmt Válista fugla 2025. Aðrar tegundir í yfirvofandi hættu sem verpa á svæðinu eru tjaldur, heiðlóa, lóupræll og stelkur.

Náttúruverndarstofnun bendir á að allir fuglar eru friðaðir samkvæmt lögum nr. 64/1994 um vernd, friðun og veiðar á villtum fuglum og villtum spendýrum, nema friðun hafi verið aflétt með reglugerð nr. 456/1995. Friðun tekur einnig til eggja og hreiðra.

Í 2. mgr. 6. gr. laganna segir að ávallt skuli gæta fyllstu varkárni og nærgætni gagnvart villtum dýrum og búsvæðum þeirra og forðast óþarfa truflun. Við skipulag og landnotkun skal tekið tillit til villtra dýra og búsvæða þeirra, sbr. lög um náttúruvernd og skipulagslög.

Stofnunin vekur einnig athygli á að heiðlóa, lóupræll og stelkur eru ábyrgðartegundir Íslands, þar sem um eða yfir 20% Evrópustofnsins verpir hér á landi. Heiðlóa og lóupræll eru jafnframt forgangstegundir í viðauka Bernarsamningsins yfir tegundir sem þarfnast sérstakrar búsvæðaverndar.

Með vísan til 6.–12. gr. laga nr. 60/2013 telur Náttúruverndarstofnun mikilvægt að beita varúð og tryggja að rask á búsvæðum fugla verði haldið í lágmarki. Stofnunin leggur áherslu á að framkvæmdir fari ekki fram á viðkvæmasta varptíma nema að undangengnu staðbundnu mati á fuglalífi, að rasksvæði verði vel afmörkuð og að sett verði fram skýr vöktunaráætlun vegna áhrifa á fuglalíf, einkum ábyrgðartegundir og válistategundir. Þá þarf að liggja fyrir hvernig framkvæmdaraðili hyggst bregðast við ef vöktun sýnir meiri áhrif en gert er ráð fyrir.

Í kafla 6.2 í greinargerð er fjallað um væntanleg áhrif tillögunnar. Þar kemur fram að framkvæmdin geti valdið truflun á búsvæðum fugla á varptíma. Lega vegslóða og mastra mun taka mið af þessu, en þar sem því verður ekki alltaf komið við þarf að grípa til mótvægisáðgerða. Náttúruverndarstofnun tekur undir þetta en áréttar að útskýrt verði nánar í hverju mótvægisáðgerðirnar felast.

Staðartegundir

Í kafla um mótvægisáðgerðir (3.3) er meðal annars nefnt að leitast verði við að gróðursetja staðartegundir á röskuðum svæðum. Náttúruverndarstofnun tekur undir þessa nálgun en leggur áherslu á að einungis verði gróðursettar staðartegundir og að val á tegundum byggi á rannsóknum á gróðurfari svæðisins.

Niðurstaða

Náttúruverndarstofnun telur mikilvægt að í áframhaldandi meðferð málsins verði gerð skýrari grein fyrir áhrifum framkvæmdarinnar á vistgerðir með hátt verndargildi, votlendi og fuglalíf svæðisins. Þá þarf að liggja fyrir nákvæm afmörkun votlendis sem nýtur sérstakrar verndar samkvæmt 61. gr. laga nr. 60/2013 og rökstutt mat á því hvernig leitast hefur verið við að forðast eða lágmarka rask á slíkum svæðum.

Stofnunin leggur einnig áherslu á að mótvægisaðgerðir verði útfærðar með skýrum og bindandi hætti, þar á meðal vegna votlendis, vistgerða, fuglalífs og staðartegunda sem gróðursetja á á röskuðum svæðum.

Ármann Guðmundsson
sérfræðingur
Þórhildur María Kristinsdóttir
sérfræðingur

Húsnæðis-, mannvirkja- og skipulagsstofnun

Jón Smári Jónsson

Borgartúni 21

105 REYKJAVÍK

Garðabær, 10. júní 2026

Málsnúmer: 202605-0033

IAS

Efni: Breyting á Breiðadalslínu 1 í Dýrafirði, Ísafjarðarbæ. Matsskyldufyrirspurn.

Vísað er til erindis Skipulagsstofnunar frá 13. maí 2026 þar sem óskað er umsagnar Náttúrufræðistofnunar um matsskyldufyrirspurn vegna breytinga á Breiðadalslínu 1 í Dýrafirði.

Framkvæmdin felur í sér lagningu um 4,23 km 132 kV loftlínu við sunnanverðan Dýrafjörð frá Dýrafjarðargöngum að Dýrafjarðarbrú og er liður í styrkingu flutningskerfisins á Vestfjörðum. Framkvæmdin felst m.a. í slóðagerð, efnistöku, vinnu við plön, undirstöður og stagfestur, reisingu mastra og strengingu leiðara. Einnig er um að ræða sköpun aðstöðu fyrir starfsmenn á verktíma og frágang svæða í verklok. Afla þarf burðarhæfs fyllingarefnis fyrir plön og vegslóða og áætluð heildar efnispörf vegna þeirra framkvæmda er alls um 18.300 m³.

Náttúrufræðistofnun hefur kynnt sér matsskyldufyrirspurnina og vill koma eftirfarandi ábendingum á framfæri.

Fram kemur í skipulagslýsingunni að fyrirhuguð lína er á svæði sem er á C-hluta náttúruinjasrár, svæði 311: "Skaginn á milli Arnarfjarðar og Dýrafjarðar." Þá er línan innan svæðisins Dýrafjörður sem Náttúrufræðistofnun tilnefndi á B-hluta náttúruinjasrár.

Umfjöllun um gróður byggir á vistgerðakorti Náttúrufræðistofnunar og umsögn Náttúrufræðistofnunar um skipulagslýsingu Breiðadalslínu frá 17. mars 2026. Þar kemur m.a. fram að óvissa er í vistgerðakortinu þar sem skuggavarp frá fjöllum gæti truflað myndgreiningu sem liggur að baki vistgerðakortsins. Einnig er kortið ekki nákvæmt í þeim mælikvarða sem hér er notaður. Æskilegt er að gerð verði betri grein fyrir gróðri á línuleiðinni og metið hversu mikið votlendi mun raskast vegna framkvæmdanna. Fram kemur að sem mótvægisáðgerð verður leitast við að hnika til legu vegslóða, staðsetningu mastra og plana frá viðkvæmum gróðursvæðum þar sem það er mögulegt. Ekki kemur fram hvort fyrirhugað er að endurheimta votlendi í stað þess sem kann að raskast.

Að mati Náttúrufræðistofnunar mætti meta hættu á áflugi fugla á línuna. Þetta á sérstaklega við um tegundir á valista og sjaldgæfa fugla sem eru viðkvæmir fyrir áflugi eins og t.d. haförninn, en aðal varpútbreiddsla hafarna er á vesturhelmingi landsins, á Vestfjörðum þar á meðal.

Talið er að efni til framkvæmdanna fái stóran skilgreindum námum í nágrenninu en að mögulega þurfi að opna nýjar námur. Æskilegt er að meta umfang þess efnis sem er til staðar í skilgreindum námum og hvort hægt er að fá þar þá 18.300 m³ sem þörf er á í framkvæmdina.

Að öðru leyti telur Náttúrufræðistofnun að vel sé gerð grein fyrir framkvæmdinni, umhverfi hennar og áhrifum og að ekki sé þörf á að framkvæmdin fari í umhverfismat.

Virðingarfyllst,

Ingvar Atli Sigurðsson,
jarðfræðingur

Jón Smári Jónsson - HMS

From: Skipulag <skipulag@isafjordur.is>
Sent: miðvikudagur, 1. júlí 2026 18:30
To: Jón Smári Jónsson - HMS; Jón Smári Jónsson - HMS; Skipulag - HMS
Cc: Erla Margrét Gunnarsdóttir
Subject: Skipulags- og mannvirkjanefnd - 674 : 2026060069 - Umsagnarbeiðni. Breyting á Breiðdalslínu 1 í Dýrafirði

Categories: Vistað í OneCRM; 202605006
One: -1

Sumir sem hafa fengið þetta skeyti fá ekki oft tölvupóst frá skipulag@isafjordur.is. [Kynntu þér hvers vegna þetta er mikilvægt](#)

Góðan daginn

Meðfylgjandi er bókun skipulags- og mannvirkjanefndar frá því í gær, 30. júní 2026:

2026060069 - Umsagnarbeiðni. Breyting á Breiðdalslínu 1 í Dýrafirði

Umsögn skipulagsfulltrúa, dags. 29. júní 2026, vegna breytinga á Breiðdalslínu 1 í Dýrafirði lögð fram.

Skipulagsfulltrúi bendir Landsneti á að í Aðalskipulagi Ísafjarðarbæjar 2008-2020 er gert ráð fyrir jarðstrengjum í jörð en ekki í lofti. Einnig bendir nefndin á að umrætt landsvæði er á náttúruminjaskrá.

-Afsakið sein tafir á afgreiðslu vegna kosninga og nefndaskipan.

Virðingarfyllst,
f.h. skipulagsfulltrúa

Helga Þ. Magnúsdóttir
verkefnastjóri á tæknisviði
Ísafjarðarbær
450 8027 - www.isafjordur.is

Ísafjarðarbær hefur hlotið jafnlaunavottun.
[Fyrirvari um meðferð tölvupósts. Disclaimer.](#)

Tilkynning til ákvörðunar um matsskyldi

Umsögn Vegagerðarinnar

Móttakandi:

Umsagnarbeiðni: Skipulagsstofnun
Deild: Svið umhverfismats
Netfang: skipulag@hms.is

Tilkynning til ákvörðunar um matsskyldi:

Nafn skipulags: Breyting á Breiðdalslínu 1 í Dýrafirði
Hönnuður: Landsnet
Dags. gagna: 12. maí 2026
Málsnúmer á skipulagsgátt: 587/2026

Síða 1/2

Upplýsingar um málið:

Framkvæmdin felur í sér lagningu um 4,23 km 132 kV loftlínu við sunnanverðan Dýrafjörð frá Dýrafjarðargöngum að Dýrafjarðarbrú og er liður í styrkingu flutningskerfisins á Vestfjörðum. Framkvæmdin felst m.a. í slóðagerð, efnistöku, vinnu við plön, undirstöður og stagfestur, reisingu mastra og strengingu leiðara. Einnig er um að ræða sköpun aðstöðu fyrir starfsmenn á verktíma og frágang svæða í verklok.

Afla þarf burðarhæfs fyllingarefnis fyrir plön og vegslóða og áætluð heildar efnisþörf vegna þeirra framkvæmda er alls um 18.300 m³.

Vegir sem skipulagið hefur áhrif á:

Nafn vegar:	Vestfjarðarvegur
Númer-kafli:	60-40
Vegflokkur:	Stofnvegur
Vegtegund:	C8
Breidd veghelgunarsvæðis *	15 m
Lágmarksfjarlægð á milli vegamóta:**	400 m

*mælt til hvorrar handar frá miðlínu vegar.

**sjá Veghönnunarreglur.

Vegagerðin
Suðurhrauni 3
210 Garðabæ
+354 522 1000

SNI-2304-1

Vísað er til erindis Skipulagsstofnunar dags. 12. maí 2026, þar sem óskað er eftir umsögn Vegagerðarinnar vegna tilkynningar sem unnin var af Landsnet hf. um framkvæmd sem kann að vera háð mati á umhverfisáhrifum, skv. lögum um umhverfismat framkvæmda og áætlana nr. 111/2021. Vegagerðin skal í umsögn sinni gefa álit á því hvort og á hvaða forsendum framkvæmdin skuli háð mati á umhverfisáhrifum að teknu tilliti til 2. viðauka framangreindra laga.

Sérstaklega er beðið um að Vegagerðin gefi í umsögn sinni mat á því hvort nægilega sé gerð grein fyrir framkvæmdinni, umhverfi hennar, umhverfisáhrifum, mótvægisáðgerðum og vöktun. Jafnframt hvort og þá hvaða atriði Vegagerðin telur þurfa að skýra frekar og hvort þau kalli á að framkvæmdin fari í umhverfismat að teknu tilliti til viðmiða í 2. viðauka laga nr. 111/2021.

Vegagerðin hefur kynnt sér tilkynningu og telur, með hliðsjón af hlutverki stofnunarinnar, að nægilega vel sé gerð grein fyrir helstu framkvæmdaþáttum og telur að sú viðbót sem hér sé til umfjöllunar sé ekki líkleg til að hafa í för með sér umtalsverð umhverfisáhrif vegna umfangs, eðlis eða staðsetningar skv. 2. viðauka laga um umhverfismat framkvæmda og áætlana.

Allar breytingar innan veghelgunarsvæða, varanlegar eða tímabundnar, eru háðar framkvæmdaleyfi frá Vegagerðinni og skipulag og umsjón framkvæmda í tengslum við aðgerðir skal unnið í samráði við Vegagerðina.

Síða 2/2

Virðingarfyllst
f.h. Vegagerðarinnar
Sigurður Friðgeir
Ísafjörður

Vegagerðin